

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS
Postboks 702
8654 MOSJØEN

Vår dato: 26.02.2025

Vår ref.: 202501831-5 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Vefsn kommune, Nordland fylke

Vi viser til søknad av 17.01.2025 fra Helgeland Kraft Vannkraft AS om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga i Vefsn kommune.

Om søknaden

NVE har mottatt søknad om tillatelse til å senke vannstanden i Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, som er et sidevassdrag til Drevjavassdraget. Magasinene er tre av fire reguleringsmagasin tilknyttet Kaldåga kraftverk. Envatn er inntaksmagasin til kraftverket. Laveste regulerte vannstand (LRV) er fastsatt til kote 663,3 i Envatn, kote 672,9 i Tovatn og kote 711,8 i Femvatn, og det søkes om å senke magasinene på inntil henholdsvis 6,3 m, 2,2 m og 4,8 m under LRV. Tiltaket er planlagt i perioden 01.03.2025 – 11.04.2025.

Gjeldende konsesjon for å regulere Envatn og Femvatn er gitt i kongelig resolusjon av 17.01.1958. For reguleringen av Tovatn er gjeldende konsesjon gitt i kongelig resolusjon av 04.12.1959.

Helgeland Kraft Vannkraft AS planlegger å gjennomføre utbedringer ved magasinene Envatn, Tovatn og Femvatn ved Kaldåga kraftverk i Kaldåga. Ved dammene Envatn og Tovatn skal det monteres nye bunnstokker under lukene. Ved Femvatn skal lukekassen nedstrøms lukene utbedres. Alle lukene er dykket under LRV, og Helgeland Kraft Vannkraft AS søker derfor om å senke magasinene under LRV for å utføre arbeidene. Søker håper å gjennomføre tiltaket i løpet av 2-3 uker, og skildrer at temperatur og værforhold er avgjørende for når arbeidene kan gjennomføres.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. NVE har mottatt én høringsuttalelse i forbindelse med saken.

Nordland fylkeskommune uttaler i brev av 05.02.2025:

Det vises til deres ref. 202501831-3 Begrenset høring av søknad om fravik fra manøvreringsreglementet ved Envatn, Tovatn og Femvatn. Nordland fylkeskommune har sjekket saken mot våre arkiver for å vurdere påvirkning innenfor våre ansvarsområder og har følgende kommentarer:

Kulturminner

Tiltaket berører ikke kjente, verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for og potensialet for påvisning av nye, hittil ukjente, synes å være lavt. Det påligger allikevel utbygger en aktsomhets- og meldeplikt dersom det under arbeidet i terrenget skulle oppdages fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd.

Fylkesveg

Tiltaket anses til å ikke ha noen påvirkning på fylkesveg.

Reindrift

Tiltaksområdet ligger innenfor sommerbeite for Røssåga/toven reinbeitedistrikt, og det går i tillegg en flyttlei gjennom området. Tiltaket er planlagt ferdigstilt før påske og potensiale for konflikt med reindriftnæringen anses derfor som liten. Fylkeskommunen forutsetter allikevel at tiltaket gjennomføres i dialog med reinbeitedistriktet.

Friluftsliv

De aktuelle vannmagasinene ligger innenfor Toven friluftsområde, med verdier først og fremst innen jakt og fiske. Tiltakets påvirkning på friluftsinnteresser anses som akseptable.

Utover dette har ikke Nordland fylkeskommune ytterligere kommentarer.

Høringsuttalelsen har vært forelagt søker for kommentar. Helgeland Kraft Vannkraft AS hadde ingen kommentarer til uttalelsen.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til å fravike et manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

Helgeland Kraft Vannkraft AS skal i gang med å gjøre utbedringer på luker og lukekasser ved dammene Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga. Ved Envatn skal det normalt ligge en bunnstokk under luken. Denne har ikke blitt observert ved tilsyn, og det skal derfor monteres en ny underliggende bunnstokk. Ved Tovatn er det mistanke om samme problemstilling, og også her skal det monteres en ny bunnstokk. Ved Femvatn er det oppdaget at lukekassen nedstrøms luken har vært trykket inn i kanalen, noe som har gjort at vann har sluppet forbi dammen til tross for at luken har vært lukket. Det skal derfor byttes ut stålplater i lukekassen og bolte disse fast i eksisterende betong. For at personell kan komme til lukene, planlegges det å senke magasinene under LRV. Manøvreringsreglementet fastsatt ved kgl.res. 17.01.1958 og kgl.res. 04.12.1959 angir at Envatn kan reguleres på inntil 11 m mellom kote 674,6 (HRV) og kote 663,6 (LRV), Tovatn kan reguleres på inntil 13,4 m mellom kote 686,3 (HRV) og kote 672,9 (LRV) og Femvatn kan reguleres på inntil 19 m mellom kote 730,8 (HRV) og kote 711,8 (LRV). Helgeland Kraft Vannkraft AS søker derfor om tillatelse til å midlertidig senke vannstanden i Envatn, Tovatn og Femvatn inntil henholdsvis 6,3 m, 2,2 m og 4,8 m under LRV i perioden 01.03.2025 – 11.04.2025.

Søker skriver at det er rapportert om lite fisk i de tre magasinene, og at de fra før er påvirket av variert vannstand som følge av reguleringen. NVE mener at en ytterligere senkning av de tre magasinene vil kunne ha noe negativ konsekvens for fisk, da leveområdet blir mindre som følge av et mindre vanddekt areal. Likevel vurderer NVE at reguleringen ikke vil utgjøre nevneverdig skade for fisk ettersom tiltaket er av midlertidig karakter, gitt at vannstandsendingene skjer gradvis for å unngå eller minimere stranding av fisk.

Helgeland Kraft Vannkraft AS skriver at det er begrenset ferdsel i området, og at ferdsel ikke vil påvirkes i nevneverdig grad ettersom magasinene allerede er regulert. Nordland fylkeskommune anser mulige påvirkninger på friluftsinnteresser tilknyttet Toven friluftsområde som akseptable. NVE er enig i denne vurderingen.

Fylkeskommunen bemerker seg at tiltaksområdet ligger innenfor sommerbeite for Røssåga/Toven reinbeitedistrikt, samt at det går en flyttlei gjennom området. Gitt utførelsestidspunktet anser de likevel potensiale for konflikt med reindriftsnæringen som liten, men forutsetter at arbeidene gjennomføres i dialog med reinbeitedistriktet. Søker har informert NVE om at de allerede har varslet reindriftsutøver på Toven. NVE er positive til at Helgeland Kraft Vannkraft AS holder dialog med aktuelt reinbeitedistrikt. Vi gjør også oppmerksom på at Røssåga/Toven reinbeitedistrikt ble orientert om søknaden i forbindelse med høringsrunden. NVE har ikke mottatt uttalelse fra reinbeitedistriktet.

Nordland fylkeskommune skriver i sin høringsuttalelse at tiltaket ikke vil berøre kjente, verneverdige kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for, men minner om at utbygger har en aktsomhets- og meldeplikt dersom det skulle oppdages fornminner jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd under arbeidet. Ved en eventuell tillatelse minner NVE om at tiltakshaver må forholde seg til de eksisterende lovverk som er gjeldende til enhver tid.

Vedlikehold av vassdragsanlegg har stor samfunnsnytte, og NVE mener derfor det må kunne aksepteres noe ulempe for allmenne interesser. Det er likevel viktig at arbeidene gjennomføres med så små konsekvenser som mulig for naturmiljø og brukerinteresser. NVE legger til grunn at arbeidet utføres så effektivt som mulig og uten ugrunnede opphold. Det skal også informeres om planene lokalt og på relevante nettsider. Etter NVEs syn er de negative konsekvensene ved tiltaket innenfor rammen av det som må kunne aksepteres, gitt den betydning det har at vassdragsanlegget blir rehabilitert.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av relativt kort varighet. Det anses også som et nødvendig tiltak for å sikre forsvarlig drift av reguleringsanlegget. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at en midlertidig senkning under LRV for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Helgeland Kraft Vannkraft AS kan fravike manøvreringsreglementet for Envatn, Tovatn og Femvatn i Kaldåga, og senke magasinene henholdsvis 6,3 m, 2,2 m og 4,8 m under LRV i perioden 01.03.2025-11.04.2025.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannstands-/vannføringsendringer skal skje gradvis slik at stranding av fisk minimeres eller unngås så langt det er mulig.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV. Det skal meldes fra til NVE når tiltaket er gjennomført.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.

- Instrumentering for registrering av vannstand inntil 0,5 m under LRV skal etableres samtidig med at magasinet likevel er nedtappet, dersom slikt utstyr ikke allerede er etablert. Jf. punkt 4.5 i retningslinjer av 20.06.2016 for registrering av vannstand i reguleringsmagasin.
- Berørte parter skal kontaktes direkte for å bli informert om tiltaket. Informasjon om tiltaket skal i tillegg publiseres på relevante nettsider, som selskapets hjemmeside og sosiale medier. Det bes videre om at kommunen kontaktes for å legge ut informasjon om tiltaket på deres nettsider.
- NVE forutsetter at Helgeland Kraft Vannkraft AS har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Vedtaket kan påklages

Vedtaket kan klages på, se opplysninger om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Ylva Bencze Rørå
fagleder

Hanne Tjøflot
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Godkjent av Ylva Bencze Rørå
Førstekonsulent

Godkjent i henhold til NVE sine interne rutiner.

Mottakerliste:

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS

Kopimottakerliste:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Nordland fylkeskommune

VEFSN KOMMUNE

Røssåga / Toven reinbeitedistrikt - Reinbeitedistrikt 21, Nordland

HELGELAND KRAFT VANNKRAFT AS - Truls Bardal

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av Energidepartementet (ED) som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til ED, men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.